

Gør det tunge let

- En deltagerinvolverende intervention for bedre brug af hjælpemidler på danske hospitaler

AMFF-konference – Jan. 2019

Seniorforsker, Markus Due Jakobsen, PhD (mdj@nrcwe.dk)

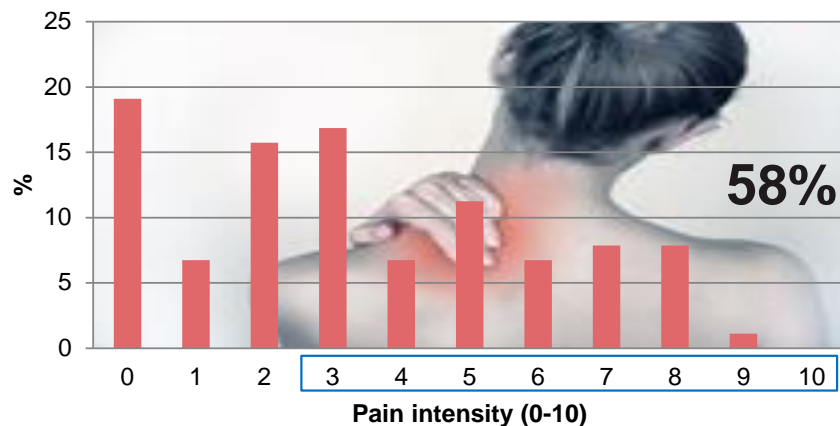
Bevillingsmodtager, Lars L. Andersen, Professor

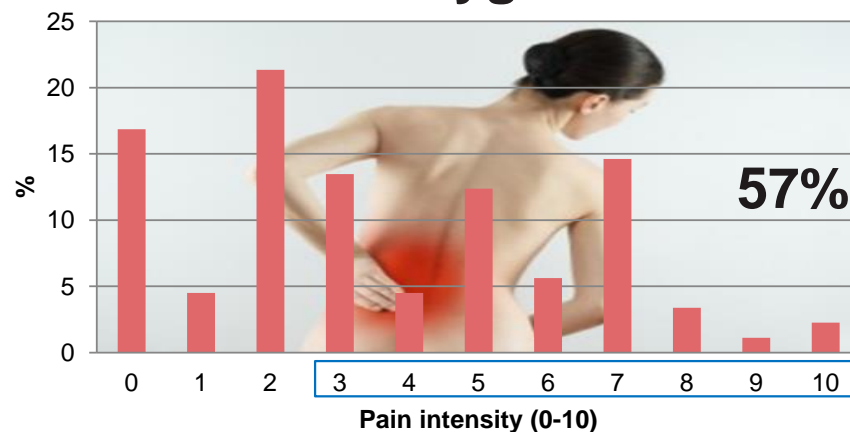
DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

Skuldersmerter

Lænderygssmerter

N = 314 plejearbejdere fra 3 hospitaler

- ~ 5 % af landets sygeplejersker kommer ud for en rygskaade hvert år (Anmeldte) (Wethje & Borg, 2006)
- ~ 17% kommer ud for en rygskaade hvert år under patientforflytning (Selvrapporteret)

Er du inden for de seneste 12 måneder kommet til skade med ryggen under en patientforflytning? (tænk på om smerten opstod pludseligt og uventet)

Nej

Ja

Epidemiologiske studier

Patienthåndtering → Risikofaktor for rygskade, smerter og langtidssygefravær (Yassi 2013, Smedley 1997, Byrns 2004, Andersen et al., IAOEH, 2011, 2013))

Konsekvent brug af hjælpemidler er associeret med færre rygskader

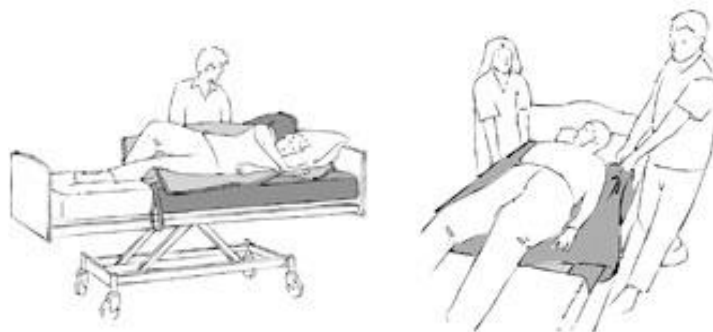
- Op til 40% reduktion i risikoen for rygskader! (Andersen, SJWEH, 2014)

Pilotprojekt (n=320)

Bruger du hjælpemidler under patientforflytning?

- Nej, aldrig
  - Sjældent
  - Nogle gange
  - Ofte
  - Meget ofte
- 73 %
- 27 %

Formål

1. Hvilke motiver og barrierer eksisterer der blandt hospitalsansatte for brug af hjælpemidler under patientforflytning?
2. Hvordan planlægger medarbejdere og ledere bedre brug af hjælpemidler, når patienthåndteringer ofte foregår i travle situationer med begrænset tid, plads og tilgængelighed af hjælpemidler?
3. Hvad er effekten af en deltagerinvolverende intervention på brugen af hjælpemidler?
4. Hvor god er den eksterne validitet af den udviklede intervention?

Design

Indsamling af viden

Okt. 2015 – Feb. 2016

Interviews

- **Medarbejdere** (13 afdelinger, 5 hospitaler)
- **Ledere** (8 afdelinger, 5 hospitaler)

Observationer

- 6 afdelinger, 2 hospitaler

Analyse of "Best practice"

- 6 interviews - Regionshospital Horsens

Spørgeskema

- 28 afdelinger, 5 hospitaler

Intervention

Mar. 2016 – Mar. 2017

Intervention

14 afdelinger, 5 hospitaler

Workshops

- 2 x 2t workshops
- Deltagere: 1 afdelingsleder, 3-5 medarbejdere, eks. portører, hospitalets arbejdsmiljøkonsulent

Implementering

Kontrol

13 afdelinger, 5 hospitaler

Evaluering

Mar. 2016 – Mar. 2017

Objektiv måling

- Løbende hver måned, 0-uger, 52-uger

Spørgeskema

- 0-, 24- og 52-uger

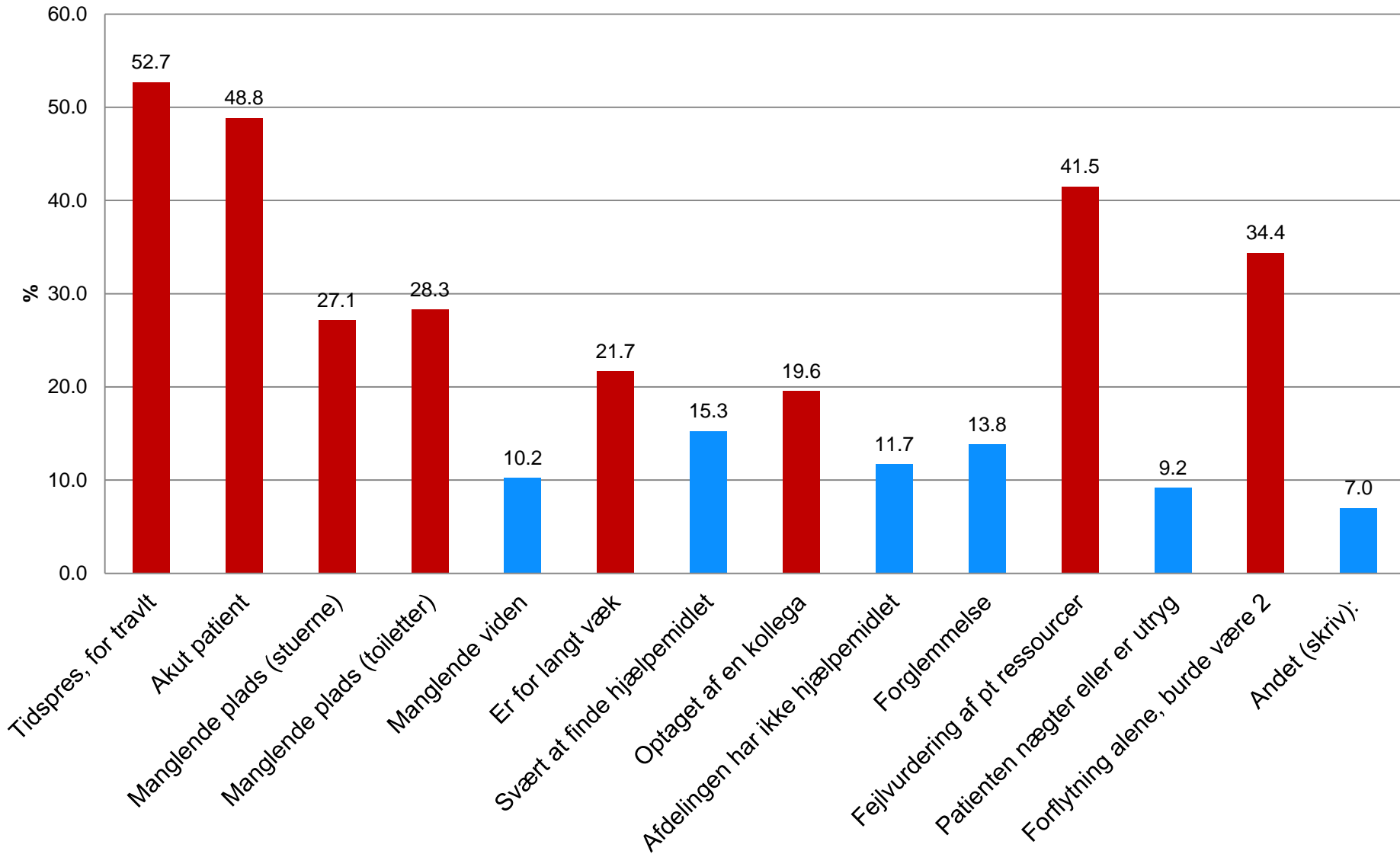
Procesevaluering

- Projektet generelt
- Workshops
- Forflytningsvejlederens rolle

Ekstern validering

- Brugbarhed af interventionsmateriale

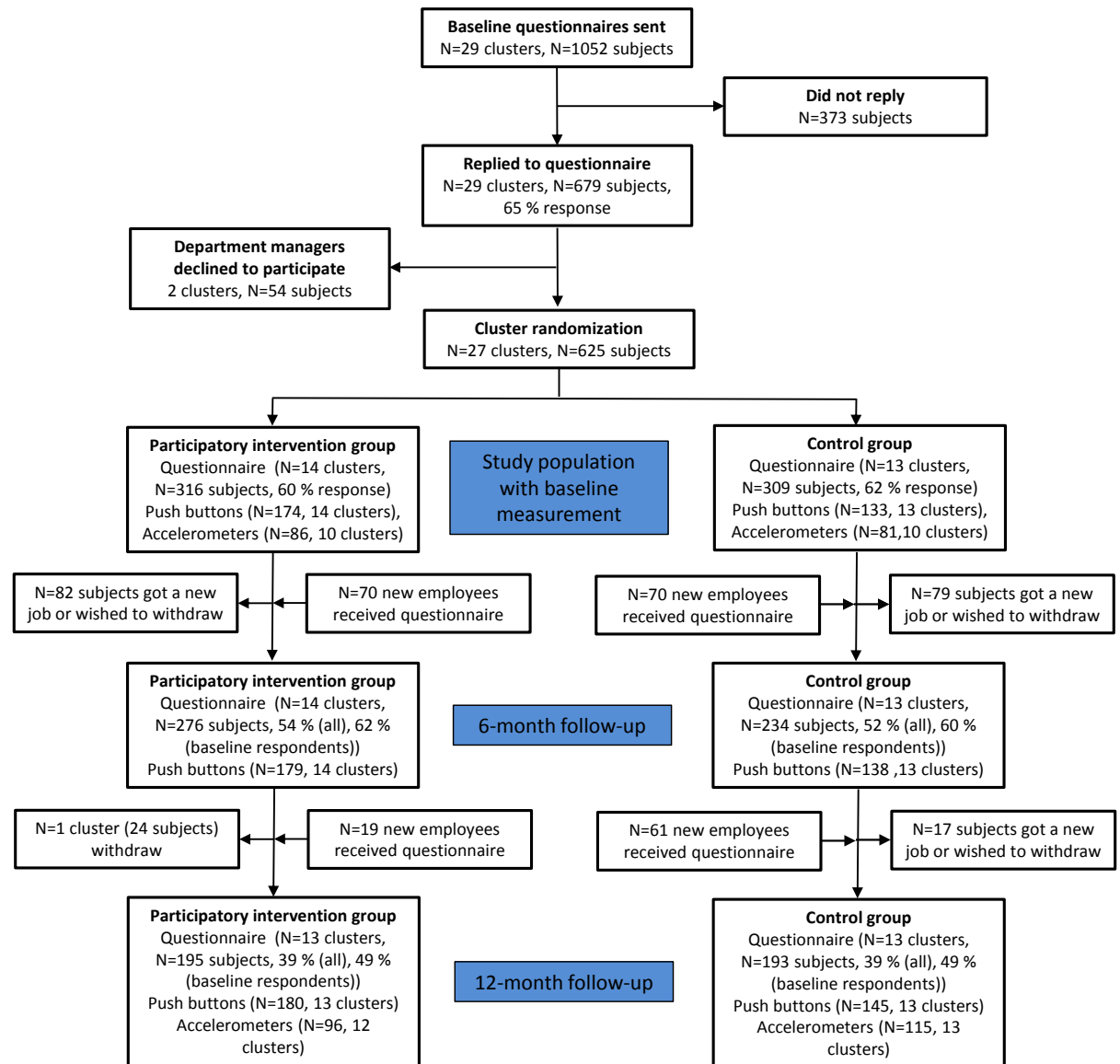
Barrierer for brug af hjælpemidler (Spørgeskema)

N= 671, 28 afdelinger, 5 hospitaler (upubliceret data)

Interventionsstudie – Cluster randomiseret kontrolleret design

- 5 hospitaler
- 625 plejearbejdere
- 27 afdelinger
  - 14 intervention
  - 13 kontrol

Interventionsstudie - Workshops

Intervention

Mar. 2016 – Mar. 2017

Intervention

14 afdelinger, 5 hospitalet, n= 316

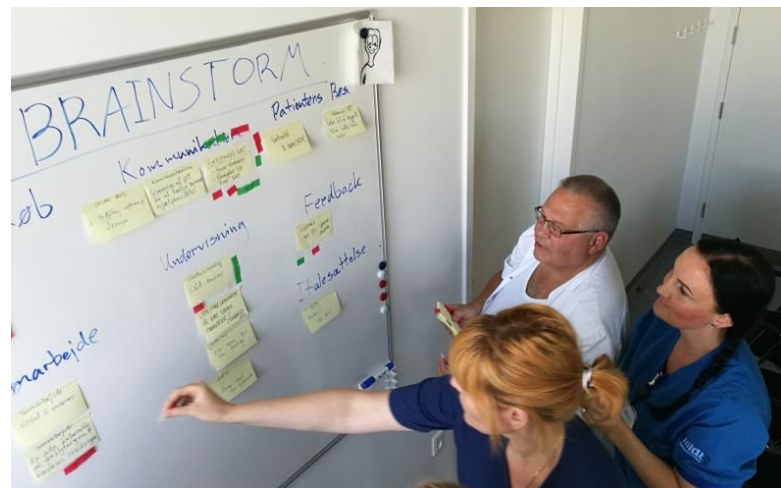
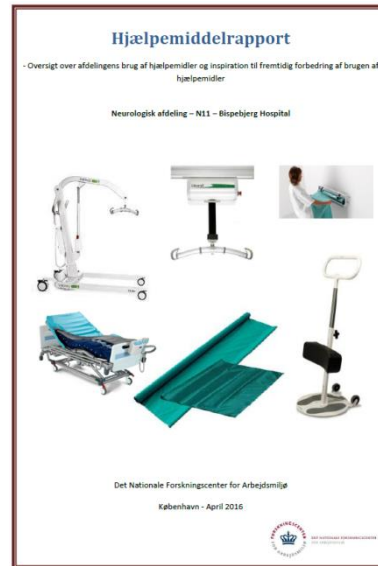
Workshops

- 2 x 2t workshops
- Deltagere: 1 afdelingsleder, 3-5 medarbejdere, eks. portører, hospitalets arbejdsmiljøkonsulent

Implementering

Kontrol

13 afdelinger, 5 hospitalet, n= 309

Workshops – Foreslåede løsningsforslag

A. Dokumentation af hvordan og hvornår hjælpemidlerne skal bruges

B. Undervisning og instruktion i brugen af hjælpemidler

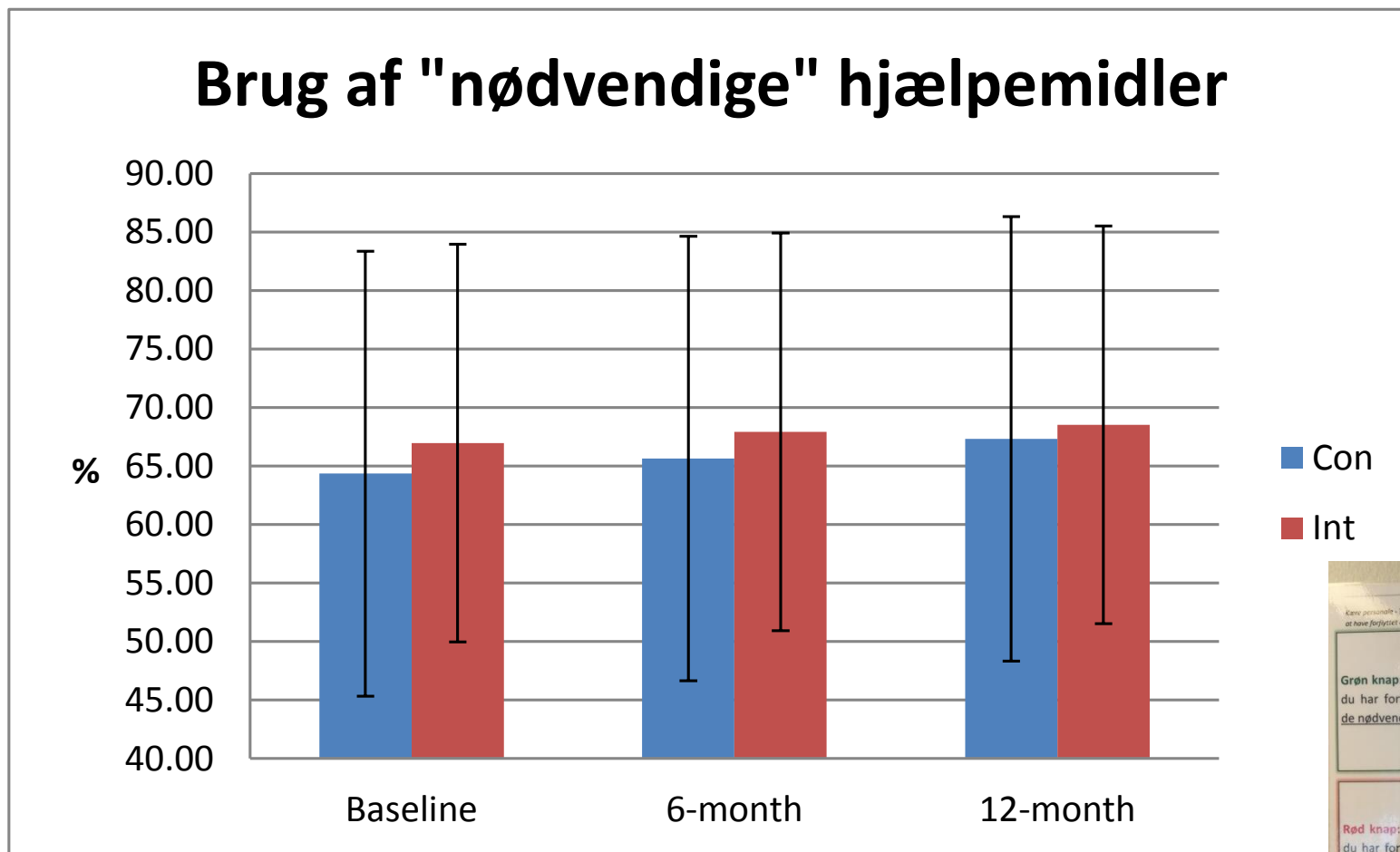

C. Øge tilgængeligheden og synligheden af hjælpemidler

D. Forbedret samarbejde

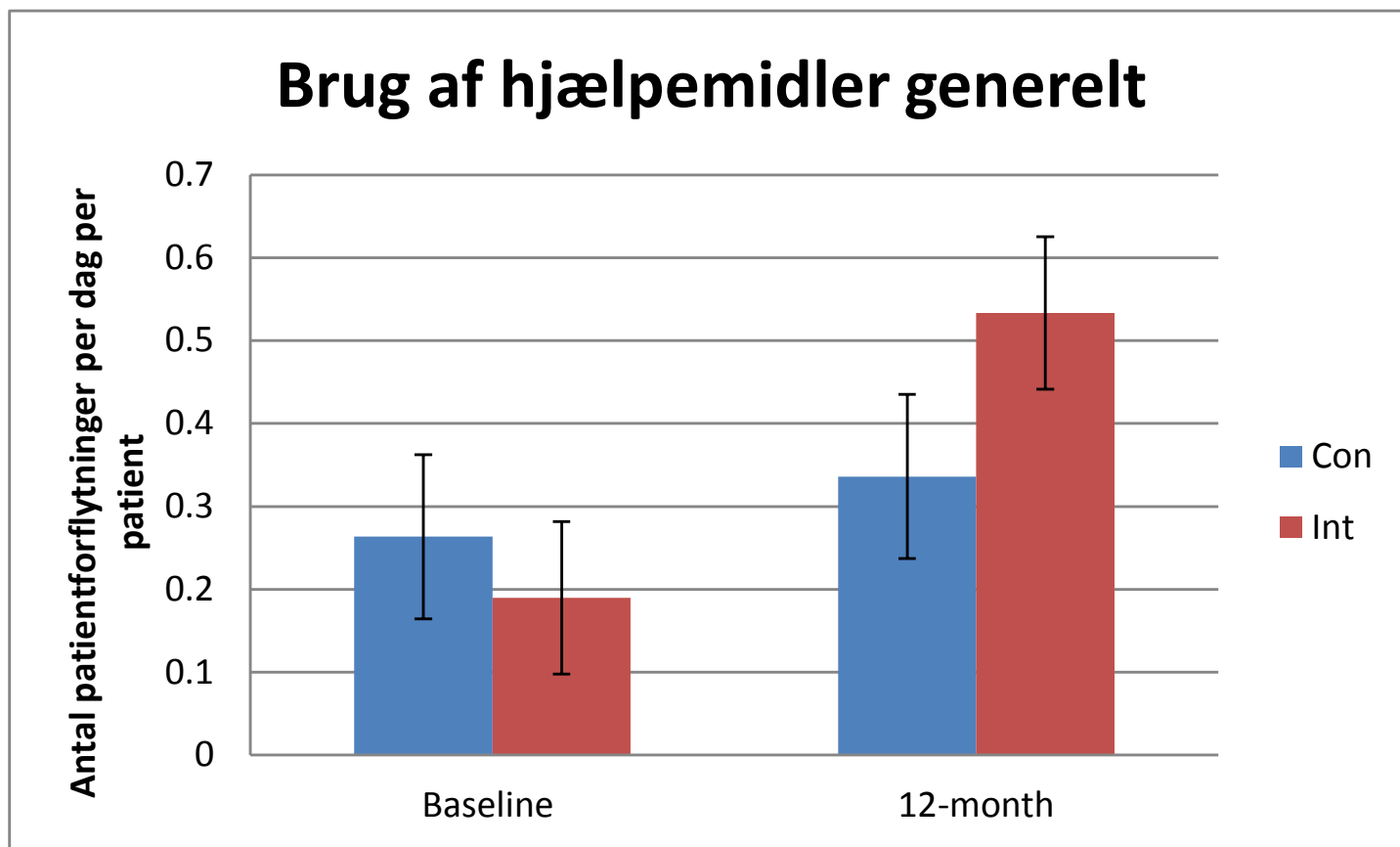
Resultater – Brug af hjælpemidler (Trykknop)

■ Con
■ Int

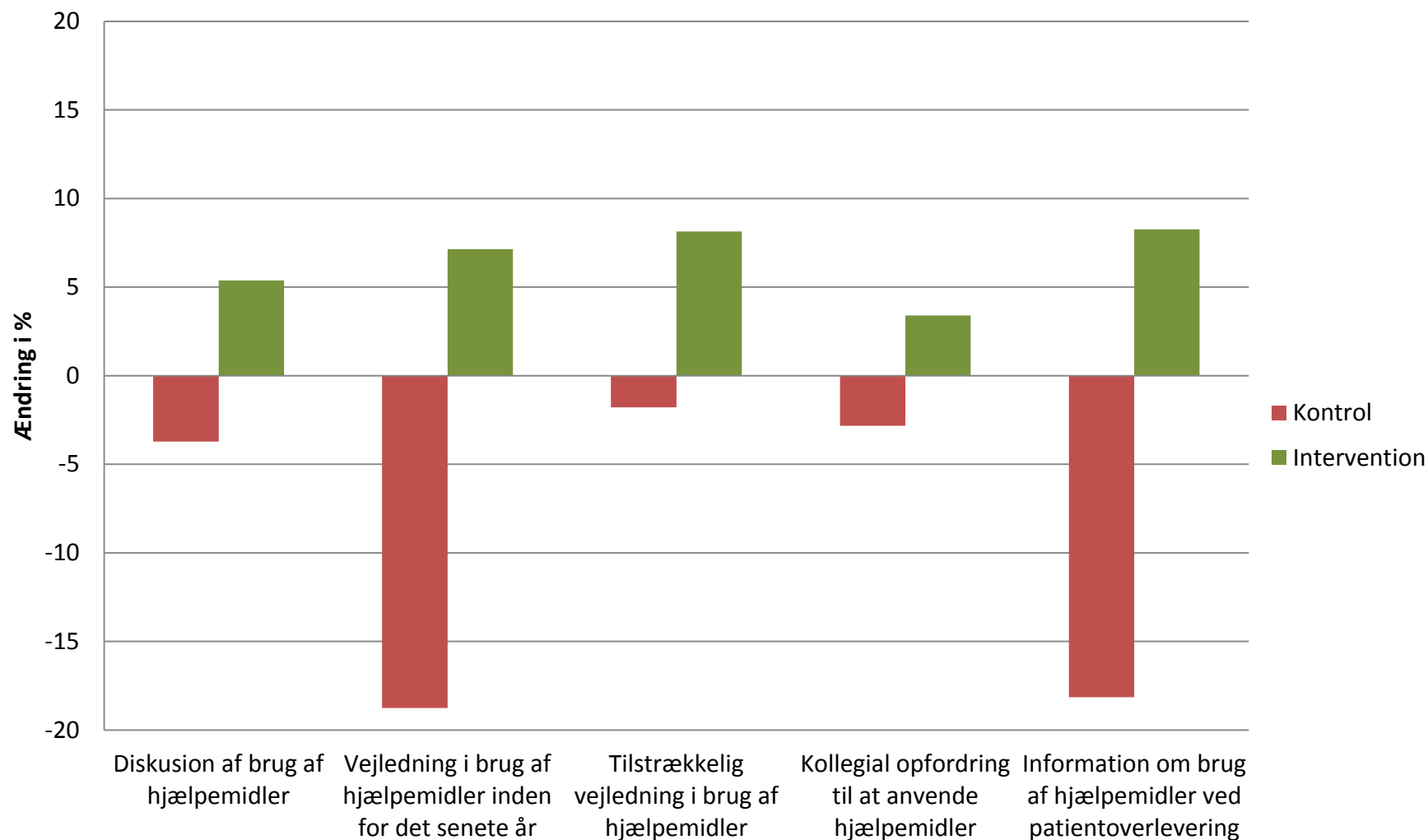
Resultater – Brug af hjælpemidler (objektivt)

- 181% stigning i interventionsgruppen!

Resultater – Kommunikation og vejledning i brug af hjælpemidler

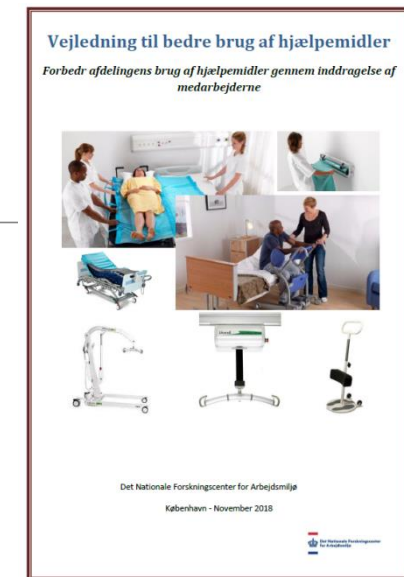
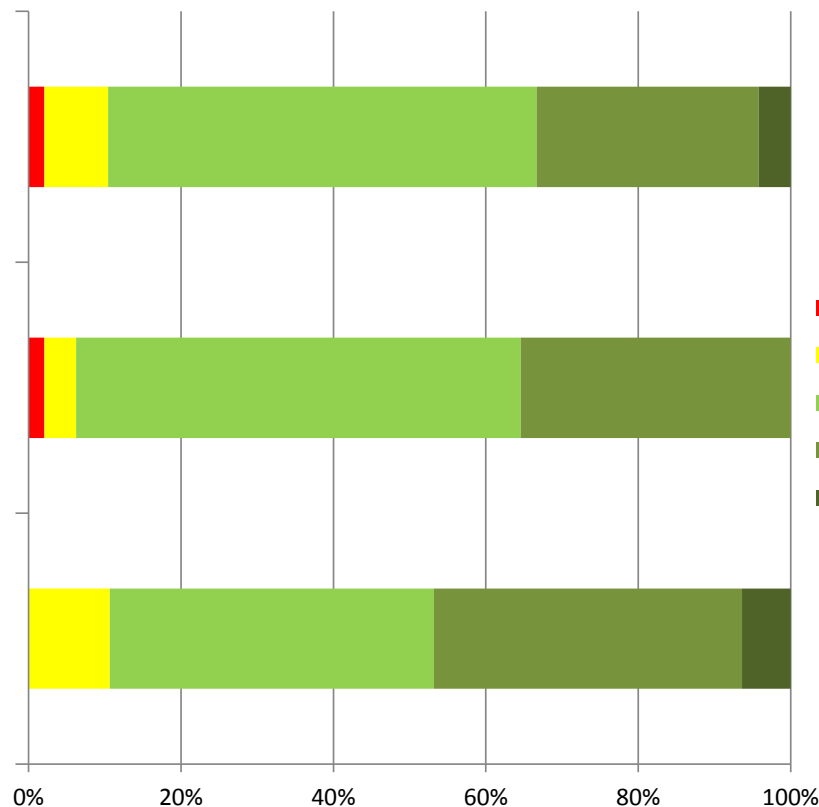
Brugbarheden af interventionsmaterialet (ekstern validitet)

I hvilken grad vurderer du, at...

Brugervejledningen ville være brugbar i en sådan proces?

Undersøgelse af din egen afdelings barrierer for brug af hjælpemidler ville være brugbar?

Medarbejderinddragende workshops vil kunne forbedre brugen af hjælpemidler på din afdeling?

- Meget lav grad
- Lav grad
- Moderat grad
- Høj grad
- Meget høj grad

Konklusion

Hjælpemidler bruges ikke så ofte som de burde

- Mange barrierer for brug af hjælpemidler

12 måneders intervention med deltagerinvolverende workshops førte til...

- Ingen ændringer i brugen af "nødvendige" hjælpemidler
- Øget "generel" brug af hjælpemidler (målt med accelerometer)
- Øget kommunikation og vejledning i brug af hjælpemidler

Brugbar metode selv uden for forskningsdesign

Tak for opmærksomheden

Markus Due Jakobsen (mdj@nrcwe.dk)

Tak til

NFA: Lars L. Andersen, Sebastian Skals, Cecilia Overballe, Birgit Aust, Johnny Dyreborg, Pete Kines og Jeppe Ajslev

Region H: Anne Jacobsen, Nina Bjørnholdt Nakai og Jonas Scheel Jørgensen

Region midt: Henning Nallebjerg Rasmussen, Maja Bilbrough Illum, Katrine Krogsgaard-Jensen og Jonna Pedersen

Danish nudging network: Pelle Guldborg Hansen og studerende

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ